

Kaupunkiympäristön toimialan talousarvion toteutumisennuste 2/2019.

Sisällysluettelo:

1	Toimintaympäristön keskeisten muutosten vaikutukset talouden/talousarvion toteutumiseen	2
2	Kaupunkistrategian toteuttaminen	3
	Kestävän kasvun turvaaminen	3
	Uudistuvat palvelut	6
	Vastuullinen taloudenpito	8
	Vahva ja monipuolinen edunvalvonta	9
	Hyvä johtaminen ja hyvinvoiva henkilöstö	9
	Digitalisaatio-ohjelman toteuttaminen	10
	Arvio tavoitteisiin, palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	10
	Sitovien toiminnan tavoitteiden ja muiden toiminnan tavoitteiden toteutuminen	11
3	Käyttötalouden toteutuminen	12
4	Investoinnit	17
	Kiinteä omaisuus, TA-kohta 801	17
	Rakennukset, TA-kohta 802	19
	Kadut ja liikenneväylät, TA-kohta 803	21
	Puistot ja liikunta-alueet, TA-kohta 804	23
	Irtaimen omaisuuden perushankinta, TA-kohta 805	24
	Arvopaperit, TA-kohta 806	24
	Osallisuusrahasto	24

1 tYHToimintaympäristön keskeisten muutosten vaikutukset talousarvion toteutumiseen

Kaupunkiympäristön toimialan bruttobudjetoidun talousarviokohdan Kaupunkirakenne 31001 menoja ennustetaan toteutuvan 201,5 milj. euroa tulosbudjetin ollessa 192,1 milj. euroa. Sitova käyttömenojen määrä ylitetään arviolta 9,5 milj. eurolla.

Tammikuun ennätyselliset lumisateet aiheuttivat liikennealueiden lumenpoistotöissä merkittävää kustannusten kasvua. Urakoitsijat hankkivat lisää aliurakoitsijoita sekä lumen auraukseen, että lumenkuljetukseen. Lumen vastaanottoaikoja perustettiin 20 kpl ja tilapäisiä pysäköintialueita 5 kpl. Käynnistetyillä toimenpiteillä voitiin varmistaa liikennealueiden lumenpoiston edellytykset ja lumenvastaanoton toiminnan jatkuminen.

Lumen aiheuttamista lisäkustannuksista laadittiin erillisselvitys sekä talven tilanneraportti ja jatkotoimenpiteet. Selvityksen mukaan talvihoidon lisäkustannukset (lumenkuljetus, kaluston lisäykset) ovat noin 7,2 milj. euroa. Tähän toimialasta riippumattomaan lisäkustannukseen haettaneen erillisrahoitusta varautumissuunnitelman mukaisesti.

Pysäköinninvalvonnan todelliset luottotappiot yhteensä 3,2 milj. euroa vuosilta 2012 ja 2013 kirjataan jälkikäteen kuluvan vuoden menoiksi. Ylimääräisiin luottotappikirjauksiin ei ole varauduttu vuoden 2019 tulosbudjetissa. Luottotappioiden määrä on perustunut arvioon ja tappiot on arvioitu liian alhaisiksi. Vuodelta 2012 kirjataan luottotappioita 1,9 milj. euroa ja vuodelta 2013 1,3 milj. euroa. Valtaosa tappioista on virhemaksuja ja siirtokorvauksia, joita ei ole saatu perittyä ulosottoihin sekä ulkomaan rekisterissä olevilla ajoneuvoilla aiheutettuja virheitä ja siirtoja, joita ei saada perittyä, koska ajoneuvojen omistaja tai haltijatietoja ei ole mahdollista saada. Esimerkiksi Viron ajoneuvorekisteristä ei mainittuja tietoja luovuteta. Asian kehittämiseksi on muun muassa valtioiden ministeritapaamisessa perustettu työryhmä. Diplomaattisen kokemattomuuden piirissä olevilla ajoneuvoilla tehtyjä virhemaksuja ei ole laiteta ulosottoon.

Kaupunkiympäristön toimialan nettobudjetoidun talousarviokohdan Rakennukset 31002 tulosbudjetissa asetetun sitovan toimintakatetavoitteen 238,7 milj. euroa arvioidaan alittuvan noin 12,5 milj. eurolla, ennusteen ollessa näin ollen 226,2 milj. euroa. Käyttömenojen arvioidaan ylittyvän noin 7,5 milj. eurolla ja tulojen alittuvan noin 5 milj. eurolla.

Käyttömenojen osalta lämmityksen oston kustannukset ovat noin 5 milj. euroa aikaisempia vuosia korkeammalla tasolla, johtuen pääasiassa kaukolämmön hinnan noususta. Kaukolämmön hintaa korotettiin vuoden 2018 syksyllä 19 %. Sähkön oston kustannukset ovat nousseet noin 1 milj. euroa. Sähkön kulutusta ovat lisänneet useat perusparrannustyömaat, uudet kohteet kuten Oodi, sekä lisä- ja väistötilat. Lämmön ja sähkön osalta vuoden 2019 talousarviossa ja tulosbudjetissa oli varauduttu vain 2,1% ylläpitoindeksiin mukaisiin korotuksiin.

Vuokra- ja vastikekulut nousevat normaalien indeksikorotusten lisäksi erityisesti kesällä valmistuneiden kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lisä- ja väistötilojen vaikutuksesta noin 4 milj. euroa ennakoitua enemmän. Lisä- ja väistötiloilla ratkaistaan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kasvanutta tilatarvetta erityisesti varhaiskasvatuksessa, että myös erityisesti lisääntyvien perusparrannus- ja korvausinvestointien aiheuttamaa väistötilatarvetta.

Näiden lisäksi ylimääräisiä kuluja on syntynyt runsaslumisen talven johdosta kiinteistöjen kattolumien pudotuksista ja lumen kuljetuksesta kiinteistöiltä noin 1 milj. euroa.

Vuokratuottoja alentavat kohteiden sisäilmaongelmat, peruskorjaukset ja päätökset rakennusten myynneistä ja purkamisista. Vuokratuloja vähentäviä kohteita ovat mm. Pirkkolan jäähallin vuokrasopimuksen päätyminen, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan luopuminen Stadin ammattiopiston Latokartanontien toimipisteestä sekä sosiaali- ja terveystoimialan toiminnan loppuminen Killinmäessä. Vuokratuottojen vähennys on yhteensä noin 2 milj. euroa. Lisäksi myytäväksi päätettävät kohteet sekä toimialojen toimitilamuutokset vähentävät vuokratuloja noin 3 milj. eurolla.

Asuntovuokrauksessa on ongelmia asuntojen uudelleen vuokrauksessa. Asuntovuokraus on jäämässä vuokratuototavoitteestaan noin 1,5 milj. euroa.

Toimintakatetavoitteeseen pääsemiseksi on tehostettu vähentämällä tyhjäksi jääneiden tilojen määrää muun muassa purkamalla useita kohteita. Myös Helsingin kaupungin asuntojen (Heka) kanssa on käynnistetty prosessi, jossa Hekan omistamien, tyhjien tai vaikeasti vuokrattavien sekä edelleen vuokrattavien kohteiden osalta pyritään edistämään rakennusten purkua tai uuden käyttötarkoituksen löytämistä. Lisäksi korvaavien uudishankkeiden

osalta on siirrytty käytäntöön, jossa jo väistötilavaiheessa vuokra määräytyy todellisten tilakustannusten mukaan vanhan kohteen purkamisen vuoksi. Sisäisten vuokrien osalta on lisätty resursseja vuokrasopimusten ja laskutuksen ajantasaistamiseksi. Asuntovuokrauksen osalta on edistetty uudelleenvuokrauksessa kierron nopeuttamista mm. kehittämällä vuokralaisen vaihtumiseen liittyvien asuntojen muutos- ja korjaustöiden prosessia.

Kaupunkiympäristön toimialan nettobudjetoidun talousarviokohdan Asuntotuotanto 31003 tulosbudjetissa asetetun sitovan toimintakatetavoite 3,7 milj. euroa arvioidaan ylittyvän noin 2 milj. euroa, ennusteen ollessa näin ollen 5,7 milj. euroa. Käyttömenojen arvioidaan alittuvan noin 2 milj. euroa johtuen pääasiassa siitä, että rakentamisaikaisten lainojen korot ovat pysyneet ennakoitua matalampina. Tulojen ennustetaan toteutuvan tulosbudjetin mukaisesti.

2 Kaupunkistrategian toteuttaminen

Kestävän kasvun turvaaminen

Asuntotuotannon edistäminen

Toimialalla on jatkettu Helsingin yleiskaavan toteuttamisen suunnittelua. Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin kaavarunko on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa. Tuusulan bulevardin kehittämiseksi on hyödynnetty kansainvälisiä asiantuntijoita. Tuusulanväylän muutoksista toteutetaan syksyllä laajempi liikennejärjestelmäselvitys sekä tarkastellaan katuverkon toimivuutta. Käpylään on suunnitteilla joukkoliikenteen terminaali.

Maanalaisten tilojen kehittämiseksi on toteutettu kaupallinen selvitys maanalaisista liiketiloista sekä maanalaisten toimintojen yleinen turvallisuus selvitys. Kallioresurssialueet kartoitetaan ja maanalaisten kävely-ympäristön viihtyisyyden sekä maalämmön toteuttamisedellytysten arvioimiseksi laaditaan selvitys. Maanalaisten yleiskaavan kaavaluonnos tuodaan kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi arviolta vuoden 2019 lopussa.

Östersundomin vesihuollon nykyisen verkoston kapasiteetin riittävyttä on selvitelty alueelle tavoiteltavan uuden asutuksen näkökulmasta kolmessa eri asukasmääräskenaariossa. Loppuraportti valmistuu syksyllä. Östersundomin yhteisen yleiskaavan valitukseen saadaan Helsingin hallinto-oikeuden päätös mahdollisesti syksyllä.

Markkinaehtoisien pysäköinnin periaatteet on päätetty kaupunkiympäristölautakunnassa. Periaatteita sovelletaan Nihdin, Hernesaaren ja Hakaniemen rannan asemakaavamääräyksissä.

Liikkumisen sujuvuus ja kestävät kulkumuodot

Helsingin raitioliikenteen kehittämisohjelman lähivuosien toimenpiteet on esitetty kartalle. Rosina-Heikelin puiston suunnitelma on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa, ja suunnitelman myötä valmistuu kantakaupungin raitiotien linjastouudistuksessa tärkeä kääntöpaikka Meilahteen. Hernesaaren ensimmäinen vaihe raitiotien rakentamisesta on käynnissä (Telakkakadun katuremontti), ja Jätkäsaarella raitiotien rakentaminen on aikataulutettu. Länsi-Helsinkiin on toteutettu raitioteiden yleissuunnitelmat parantamaan alueen joukkoliikenteen palvelutasoa ja kapasiteettia.

Länsilinkin ympäristöstä valmistuu maankäytön ja liikenteen yleissuunnitelma, joka tuo keskipitkällä aikavälillä ratkaisuja Jätkäsaaren ja Etelä-Helsingin autoliikenteen haasteisiin. Aalto-yliopiston kanssa on käynnistetty Smart Junction –hanke, jossa haetaan älyliikennetarkaisulla parempaa liikenteen sujuvuutta Jätkäsaarella.

Raide-Jokerin rakentaminen on aloitettu ja Viikin-Malmin pikaraitiotien yleissuunnitelman tarjouskilpailu sekä Kruunusiltaojen allianssin kilpailutus ovat käynnistyneet.

Pyöräilyn edistämiseksi toteutetaan kantakaupungin tavoite- ja baanaverkkoa laatimalla yleissuunnitelmat Arabianrannanbaanasta sekä Kuusisaaren- ja Munkkiniemenbaanoista. Vuonna 2019 valmistuvat myös Mäkelänkadun ja Itäbaanan katusuunnitelmat sekä rakennetaan pyöräpysäköintiä Kaartinkaupunkiin. Pyöräliikenteen edistämisen ohjelman päivitystyö on aloitettu ja ohjelma valmistuu vuonna 2020. Käveltävän kaupungin suunnittelu edellytysten parantamiseksi on käynnistetty kävelyn kehittämisohjelma ja jalankulkulaskennat. Jalankulku ympäristöistä toteutetaan myös laadullisia arvioita. Kaupunkipyöräjärjestelmää laajennetaan ja vakiinnutetaan tehostettu talvikunnossapito pyöräteiden osalta. EU:n Horizon-hankkeen parhaita käytäntöjä sovelletaan Helsinkiin.

Älyliikenteen kehittämisohjelma on valmistumassa ja se viedään päätöksentekoon syksyllä 2019. Asuinalueiden tonttikatujen uusien pysäköintiperiaatteiden käyttöön ottaminen on edistynyt suunnitellusti.

Keskustan elinvoimaisuuden kehittäminen

Kantakaupunkia kehitetään laatimalla keskustan visiotyö sekä kantakaupungin suunnitteluperiaatteet. Kaupunkistrategiassa määriteltyjen Eteläsataman aluetta koskevien kehittämistavoitteiden toteuttamista koordinoi kansliapäällikön asettama työryhmä. Hakaniemenrannan asemakaavaehdotus ja Kauppatorin alueen luonnos ovat valmistuneet ja Töölöntorin suunnittelukilpailu käynnistetty. Kävelykeskustan ja maanalaisen kokoojakadun liikennejärjestelmätasoinen tarkastelu valmistellaan lautakuntaan alkusyksystä.

EU- rahoitteen Opastamisen ekosysteemi -hankkeen mobiiliopastuksen kokeilua toteutetaan Kauppatorin alueella. Hanke jatkuu vuoden 2019 loppuun asti, mikäli kaupunki siirtyy hankkeen ainoaksi rahoittajaksi.

Kantakaupungin puistojen peruskorjauksen suunnittelun merkittävimmät kohteet ovat Kaisaniemen puisto ja -ranta, Johanneksen puisto ja Sibeliuksen puisto. Erottajanaukio valmistuu lokakuussa 2019. Töölönlahdella toteutetaan rantaraitin suunnittelu välillä Helsinginkatu-Karamzininranta. City-WC -verkoston laajentaminen etenee suunnitelman mukaisesti.

Moderni ilmastovastuu

Toimialalla toteutetaan Hiilineutraali Helsinki 2035 –ohjelmaan sisältyvän päästövähennysohjelman, Itämerihaasteen sekä luonnonsuojeluohjelman toimenpiteitä. Liikenteen ilmanlaatu- ja meluhaittoja minimoidaan ilmanlaadun ja meluntorjunnan toimenpidesuunnitelmien mukaisesti.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toimenpiteiden jalkautus, ohjelmasta viestiminen (esimerkiksi Bryggan näyttely) ja seurantatyökalun kehitys on aloitettu. Ilmastonmuutokseen sopeutumisen linjaukset on hyväksytty huhtikuussa kaupunginhallituksessa. Toimialan ympäristöohjelmaan 2019-2021 on sisällytetty 16 toimenpidettä Hiilineutraali Helsinki 2035 –ohjelmasta, ja niitä toteutetaan ohjelman mukaisessa aikataulussa.

Uusi rakennusten energiankulutus- ja olosuhdeseurantajärjestelmä on käyttööntöövaiheessa ja rakentamisen elinkaariohjausmallin valmistelu jatkuu suunnitelmien mukaisesti osana Energiaviisaat kaupungit –hanketta. Hankkeelle sopivan pilotti-kohteen etsiminen rakentamisen Joutsenmerkki-kokeilulle on käynnissä.

Asuntotuotannon hankkeissa rakennusten energiatehokkuusvaatimukset ovat uudisrakentamisessa noin 10 % määräystasoa tiukemmat. Aurinkopaneeleja ja sähköautopaikkoja toteutetaan niissä kohteissa, joissa se on mahdollista.

Ulkovalaistuksen energiatehokkuutta parannetaan energiansäästötavoitteiden saavuttamiseksi Helsinki-LED –hankkeessa. Muun muassa käytössä olevat loput elohopealamput (2000 valaisinta) vaihdetaan kuluvan vuoden aikana. Kantakaupunkiin rakennettavien 20 uuden sähköauton latausaseman rakentamisesta on tehty sopimus, ja asemat valmistuvat vuoden loppuun mennessä.

Hulevesiratkaisujen detaljitason suunnittelun kehittämiseksi on koottu tietoa Kuninkaantammen hulevesiratkaisujen ylläpidosta, elinkaaresta ja vaikutuksista, jonka pohjalta kehitetään hulevesien hallintaratkaisuja. Hulevesitulvariskiarviointi on valmistunut ja hulevesitulvareittikartoitus on käynnistämässä.

Metsä- ja puustoinen verkosto kaupunkisuunnittelussa opas on valmistunut, seuraavana vaiheena kartoitetaan runko- ja alueellisia yhteyksiä koko kaupungin tasolla. Liito-oravien suojelun ja maankäytön suunnittelun yhteensovittamistyötä tehdään Lahden väylän itäpuolisessa Helsingissä.

Kasvilajivalintoja ohjaavan Kaupunkikasvioppaan asiasisältö päivitetään vuonna 2019 ja ilmastonmuutokseen vaurudutaan monipuolistamalla kasvilajivalikoimaa sekä lisäämällä lajivalikoiman kestävyttä muun muassa Mustila-hankkeen kautta (uusien ja kestävien kotimaisten kasvilajikkeiden kehittäminen ja tuominen kaupunkiympäristöön).

Toimialalla on osallistunut iTree- tutkimushankkeen puiden tuottamien ekosysteemipalvelujen rahallisen arvon määrittämiseen ja biohiilen käytön pilotointihankkeen suunnitteluun hiilineutraalin viherrakentamisen edistämiseksi.

Rakennusvalvontataksaan suunnitellaan elementtejä edistämään energiatehokkuutta ja uusiutuvien energialähteiden käyttämistä rakentamisessa. Maalämmön hyödyntämisen periaatteiden toimenpide-ehdotukset esitetään lautakunnan päätettäväksi syksyllä, ja pohjarakentamisen hiilijalanjäljen arviointityökalu on valmistunut.

Kaupungin massojen (maamassat, purkumateriaali) ja lumen käsittelyn periaatteet ja toimenpideohjelmat vuosille 2019-2022 on käsitelty kaupunkiympäristön toimialan johtoryhmässä, ja ne esitetään syksyllä kaupunkiympäristölautakunnalle. Kiertotaloutta edistetään myös kasvualustojen kierrätyksellä viherrakentamiskohteissa.

Toimialalla edistetään kestävästä kehityksestä älykkäiden kalusteiden hankinnalla, kuten aurinkoenergialla toimivilla ja roskamäärän tunnistavilla roska-astioilla.

Elävät, omaleimaiset ja turvalliset kaupunginosat

Merellisen strategian toimenpiteet

Merellisen strategian toimenpiteiden toteuttamiseksi on yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa käynnistetty merellisten hankkeiden projektointityö, jonka tarkoituksena on kehittää kaupungin saaristoa ja tuoda merellisiä palveluita entistä paremmin kaikkien ulottuville.

Vallisaaressa järjestetään kesällä 2020 kansainvälinen nykytaidetaapahtuma Helsinki Biennaali. Kaupunkiympäristön toimialalla valmistaudutaan vuonna 2019 yhdessä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa biennaalin toteuttamiseen.

Vasikkasaaren kehittämiseksi on vireillä toteuttajakumppanihakua matkailuhankkeiden toteuttamiseen tähtäävään jatkosuunnitteluun. Vasikkasaaressa on kunnostettu ja uusittu vanhoja reittejä, tehty maisemanhoitotöitä ja luontotyyppien kartoitusta sekä lisätty opasteita, käymälöitä ja roska-astioita. Kunnallistekniikan suunnitelmat ovat valmistuneet. Vallisaaren ja Kuninkaansaaren kunnallistekniikat ovat suunnitteilla.

Merellisen Helsingin saavutettavuutta parannetaan suunnittelemalla uusia vesiliikennereittejä ja uutta toimintamallia koko vesiliikenteen järjestämiseksi. Vesijoukkoliikenteen kehittämisperiaatteet -selvitys on valmistunut ja jatkotyönä on selvitelty Kruunuvuorenrannan vesiliikenneyhteyden kehittämistä ja Hakaniemi–Ruoholahti -heilurireitin toteutusta. Esitystä vesiliikenteen kokeilusta Helsingin seudun liikenteen operoimana valmistellaan kaupunkiympäristölautakunnalle.

Saariston huoltoliikennettä tehostetaan suunnittelemalla toiminnan organisointia tähtikohteissa kaupungin, valtion ja yksityisten yhteisenä huoltorinkinä. Osaan saariston tähtikohteista ja keskeisistä retkeilysaarista on toteutettu uhanalaisten luontotyyppien selvitys. Itäiseen saaristoon laaditaan saariston hoito- ja kehittämissuunnitelma.

Rantavyöhykkeellä kartoitetaan erityyppisten toimintojen mahdolliset sijaintipaikat merellisten elinkeinojen edistämiseksi. Rantojen valaistusperiaatteiden suunnittelu sekä ilmastonkestävän rantarakentamisen periaatteiden suunnittelu on aloitettu.

Ranta-alueiden valaistusperiaatteet valmistuvat vuoden lopussa ja rantaraitin opastushankkeen pilotti toteutetaan Töölönlahdella.

Kansallisen kaupunkipuiston perustamisen esiselvitys on valmistumassa.

Kaupunginosien omaleimaisuuden vahvistaminen täydennysrakentamisen, maisemasuunnittelun ja luonnonhoidon keinoin

Yleiskaavan toteuttamisohjelman täydennysrakentamisen painopistealueet on priorisoitu ja keskeisimmiksi kaupunkiuudistusalueiksi on valittu Malmi, Malminkartano-Kannelmäki sekä Kontula-Mellunmäki. Alueiden edistäminen on alkanut tiiviissä yhteistyössä Kaupunginkanslian kanssa.

Puistojen uudisrakentamisen suunnittelu painottuu pääasiassa asuntotuotantokohteiden puistohankkeisiin. Suunnitelmia laaditaan muun muassa Orapihlajatie ja Paatsamatien alueen, Maunulan koillisosan- ja Raide-Jokeriin liittyvissä Käskynhaltijatie ympäristön puistoissa sekä Kiertotähden ja Viikinojanpuiston viljelypalsta-alueilla.

Vanhojen asuinalueiden puistojen uudisrakentamissuunnitelmia valmistellaan Rosina-Heikelin puistossa ja Adrianpuistikossa sekä peruskorjaussuunnitelmia muun muassa Laivastonpuiston kentälle, Maistraatinpuistoon, Ilveskorvenpuistoon, leikkipuistoihin Mellunmäki, Traktori, Maunula ja Lampi sekä Kirsikkapuiston, Kauppalanpuis-

ton koira-aitaukseen. Kellotorninrinteen ja Leikkipuisto Herttoniemen suunnitelmat ovat valmistuneet. Projektialueilla painopiste on Pasilan ja Kruunuvuorenrannan puistojen suunnittelussa. Liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden osalta suunnitteilla ovat muun muassa Kivikon liikuntapuiston sekä Keskuspuiston ulkoilureitistöä.

Yleisten alueiden aluesuunnitelmia on edistetty Kaarelan, Maunula-Oulunkylän, Herttoniemen ja Vuosaaren alueilla. Luonnon- ja maisemanhoidon suunnitelmia laaditaan Konala-Pitäjänmäen, Pakila-Tuomarinkylän ja Mellunkylä-Vartiokylän alueilla.

Keskuspuiston yleissuunnitelman viimeistelyä ja alueen luonnon- ja maisemanhoidon suunnittelua jatketaan Laakson ja Ruskeasuon sekä Pirkkolan metsän alueilla. Nuuksion kokonaisuuteen kuuluvan Salmen ulkoilualueen luonnonhoidon suunnittelu on aloitettu ja Luukin osuus on valmistunut.

Täydennysrakentamisalueille laaditaan alueellisia kehittämissuunnitelmia. Viikin-Pihlajiston alueella toteutetaan kokonaistarkastelua täydennyskaavoituksen pohjaksi Raide-Jokeriin ja Viikin-Malmin pikaraitiotiehen tukeutuen. Malmin keskustan tulevaisuuskenaariotyö on valmistelussa ja Itä-Helsingin keskuksen kehittämiseksi on käynnistetty kansainvälinen ideakilpailu.

Täydennysrakentamisalueiden asemakaavanmuutoksia on valmistunut muun muassa Malmin lentokenttäalueen Nallenrinteen asuntokortteliin, Mellunmäen metroaseman ympäröivän alueelle, Laajasalon keskustan Kruunusiltojen raitiovaunukortteliin ja Koirasaarentien sekä Iloäentien alueelle. Karhunkaatajan alueen asemakaavaehdotuksesta on koostettu palautetta sekä kaupunkiympäristölautakunnan toiveen mukaisesti tehty palveluverkkoselvitys. Täydennysrakentamisen suunnitteluperiaatteet on laadittu muun muassa Vuosaaren Kallvikintielle, Jollakseen ja Kontulan kerrostaloalueelle. Länsi-Herttoniemen suunnitteluperiaatteet ovat olleet kommentoilla verkossa kevään ajan.

Pasilassa kaavoitetaan muun muassa tornialuetta, ja Pohjois-Pasilan Eteläinen postipuiston asemakaavaehdotus on hyväksytty.

Segregaation ehkäisy

Täydennysrakentamiskohteiden priorisoinnissa kiinnitetään kokonaisvaltaisesti huomiota segregaaion ehkäisyyn muun muassa kaupunki uudistuskohdeissa Malmi, Kontula-Mellunmäki ja Kannelmäki - Malminkartano, Meri-Rastila ja Jakomäki. Aluesuunnitelmissa tutkitaan sukupuolivaikutusten arviointia osana kaupunginkanslian tutkimushanketta.

Kaupungin vuokrataloissa tavoitteena on sosiaalisesti ja taloudellisesti tasapainoinen asukasrakenne. Kaupungin vuokratalojen segregaaion kehitystä seurataan ja asia huomioidaan asukasvalintoja tehtäessä. Asuntotuotannon käynnistettävistä hankkeista noin 50 % on ARA-vuokra-asuntoja ja noin 50 % on välimuodon asuntoja eli asumisoikeus- ja Hita-asuntoja. Hissivastuksen avulla edistetään hissien jälkiasennuksia vanhaan asuntokantaan.

Yleisiä alueita kunnostetaan tasapuolisesti sosioekonomisista lähtökohdista riippumatta. Kunnostettavia kohteita on kartoitettu sekä priorisoitu ja osa toimenpiteistä käynnistetty.

Toimialalla toteutetaan toimenpiteitä osallistumisen esteiden vähentämiseksi sekä keskeisten palvelujen tiedon- saannin parantamiseksi. Esteettömyystyötä edistetään esteettömyystyöryhmässä laaditun suunnitelman mukaisesti.

Uudistuvat palvelut

Monipuoliset sijaintipaikat yrityksille

Lassila-Kannelmäen toimitila-alueelle on hyväksytty suunnitteluperiaatteet luoden edellytykset alueen toimitilojen käyttötarkoituksen muutoksille. Marian kasvuyrityskampuksen kaavaehdotus toteutetaan pidetyn konseptakilpailun pohjalta yhdessä alueen toteuttajan kanssa. Laakson yhteissairaalan alueen suunnittelu etenee aikataulussa ja Helsinki Garden –hanke on ollut nähtävillä. Teollisuuskadun kehittämistä on esitelty pop-up -toimipisteessä ja erityisesti alueen yrittäjille järjestetyissä tilaisuuksissa yhdessä kaupunginkanslian kanssa. Teollisuuskadun kaavarungon periaatteet on hyväksytty ja kaavarunkoon liittyen lautakunta hyväksyi Aleksis Kiven kadun asemakaavamuutoksen. Kivikkoon on laadittu helikopterikentän sijoittumisselvitystyö. Östersundomin Norrbergetiin yritystoiminnan alueen suunnittelutyö etenee asemakaavan laadinnalla.

Kumppanuus ja osallisuus

Kaupunkiympäristön toimialalla on laadittu toimialatasoinen osallisuussuunnitelma, jonka toteuttaminen on käynnissä, mutta edennyt suunniteltua hitaammin.

Hiilineutraali Helsinki- ohjelman kaupunkitasoista viestintäsuunnitelmaa laaditaan. Osallistuvaa budjetointia koordinoimaan on toimialalle perustettu projektiryhmä. Osallistuvan budjetoinnin ensimmäisellä kierroksella toimialalle tuli lähes 700 asukkaiden ehdotusta. Keskustakirjasto Oodissa avatussa osallisuustila Bryggassa on ollut esitellä kaupunkiympäristön ajankohtaisia teemoja.

Alueellista näkökulmaa on vahvistettu kokoamalla alueellista tietoa, järjestämällä alueellisia tilaisuuksia sekä tekemällä yhteistyötä kaupungin eri toimialojen kesken. Vuonna 2019 on toteutettu Kantakaupunkimessut, ja Itämessujen suunnittelu on käynnissä. Asukkaita osallistavia aluesuunnitelmia toteutetaan keskeisillä maankäytön muutosalueilla, kuten Pukinmäen, Malmin, Kallion ja Alppiharjun alueilla. Puistolassa on toteutettu osallistava palvelutilaverkon tarkastelu, jonka tulokset otetaan huomioon talonrakennuksen investointiohjelman 2020 – 2029 valmistelussa.

Ketterä toimintakulttuuri

”Selvitys katutöistä” -ohjelman kaupunkiympäristön toimialan katuhankkeiden sekä kadulla tehtävien töiden viranomaisroolin kehittämistoimenpiteet on integroitu osaksi Toimivat katuhankkeet -hankekokonaisuutta. Katujen rakennuttamisprosessin Katutöiden haittojen vähentäminen 2019-2021 -projektin kehittäminen (Lean) on käynnistynyt yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa. Työmaiden haittojen hallintaan tähtäävien etukäteisarviointityökalujen kehittäminen (muun muassa haittojenarviointityökalu Louhi ja Haittojen hallintasuunnitelma) on käynnissä. Osana katutöiden haittojen vähentäminen -kehittämiskokonaisuutta katutöihin liittyvän viestinnän kehittämissuunnitelma on valmistunut, ja muun muassa Hämeentien viestinnässä on onnistuttu erittäin hyvin.

Toteutettaessa yli 20 kasvatuksen ja koulutuksen toimialan väistö- ja lisätilahanketta, on akuuttien hankkeiden hankeprosessia ja tiedonkulkua kehitetty. Varhaiskasvatuksen tilojen rakennuslupaprosessissa on kaupungin kokonaisuudessa havaittu useita prosessivirheitä. Erityisesti käyttötarkoituksen muutoslupien hakemiseen, toteutukseen ja määräaikaisten sekä tilapäisten lupien jatkolupiin liittyvät prosessit ja ohjeistukset on käyty läpi. Varhaiskasvatuksen tilojen rakennuslupaongelmien ratkaisemista on jatkettu ja toimintaa on ohjattu ja seurattu task force-ryhmässä. Lähes kaikkien luvattomien tilojen rakennuslupahakemukset on toimitettu kesäkuun alussa ja rakennuslupien mukaisia töitä käynnistetään kesän aikana.

Asuntorakentamisprosessin sujuvoittamistyö on käynnissä, nykytilan kuvaus sekä ongelmakohtien kartoitus valmistuvat alkusyksystä. Toimenpide-ehdotukset pyritään saattamaan päätöksentekoon vuoden loppuun mennessä

Ulkoilmatapahtumien lupaprosessin kehittämiseen keskittynyt Lean-projekti on valmistunut. Ulkoilmatapahtumien järjestämisessä on laajennettu rantakesäkonseptia. Toimiala on avannut Varaamo-palveluun 32 ulkoilmatapahtumapaikkaa, joissa tapahtumien järjestäminen on mahdollista ilmoituksella ilman lupamenettelyä.

Palveluita uudistetaan asiakaslähtöisesti

Toimialalla on toteutettu asiakaskokemuksen parantamistoimenpiteitä. Muun muassa asiakastyötä ohjaavan asiakastyön ajokortin kehittäminen ja Feedbackly -kyselyn pilotti ovat käynnissä. Asiakasmittariston kehittäminen käynnistetään syksyllä osana ydinprosessityöskentelyä.

Keskitettyssä asiakaspalvelussa hyödynnetään Chat-palvelua ja keinoälyä. Toimialan asiakaspalautte kerätään ja välitetään asiantuntijoiden vastattavaksi. Alueiden ylläpidon osalta on käynnistetty palvelumuotoiluprojekti asiakaspalautteiden hyödyntämiseksi.

Sähköisten palvelukanavien hyödyntämistä laajennetaan ja monipuolistetaan. Ajoneuvojen siirtoihin liittyvien oikaisuvaatimusten tekeminen asiointiportaalissa samoin kuin maksuajan saaminen pysäköintivirhemaksuun osin sähköisesti otetaan käyttöön loppuvuodesta 2019. Pysäköintitunnusten sähköistä asiointia kehitetään edelleen ja pysäköintinvalvontaa sujuvoittava tiedonkeruujärjestelmä PACO sekä tekoälyllä varustettu asiakaspalvelija Chatbot on otettu käyttöön. Asukasvalintajärjestelmän palveluprosessia digitalisoidaan uudistamalla asukasvalintajärjestelmä. Tapahtumanhallintajärjestelmään lisätään alueiden käytön lupien sähköinen asiointi. Rakennusrasitteiden ja kiinteistöjen yhteisjärjestelyjen hakuprosessia uudistetaan ja rakennuslupien päätösprosessia automatisoidaan toteutta-

malla robotiikkaa lupien siirtämisessä Ahjo-järjestelmään sekä hälytysjärjestelmä lupien raukeamisen ennaltaehkäisemiseksi. Lupa.fi-palveluun lisätään päätöksenteko-ominaisuus ja rakennusvalvontamittausten tilausten sähköisen asiointi.

Toimialalla toteutetaan työympäristön kehittämisohjelman toimenpiteitä, ja muutoksen läpivienti on organisoitu. Työasialiikkumisen konsepti on määrittelyvaiheessa.

Toimialan ympäristöohjelma on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa. Ohjelman esittely sisältyy KymppAkatemian ilmasto- ja kiertotalouskoulutuksiin.

Esteettömyystyötä edistetään esteettömyystyöryhmässä laaditun suunnitelman mukaisesti.

Vastuullinen taloudenpito

Kaupunginhallitus on hyväksynyt kesäkuussa kiinteistöpoliittisen ohjelman, sisäilmaohjelman sekä kevään aikana valmistellun toimenpiteiden toteutusohjelman ohjeellisesti noudatettavaksi. Samalla kaupunginhallitus edellytti, että kiinteistöstrategia tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi vuoden 2019 loppuun mennessä. Kiinteistöstrategian projektisuunnitelman valmistelu on käynnistetty kesäkuun lopussa, ja se viedään kaupungin johtoryhmään elokuussa 2019. Sisäisen vuokramallin uudistuksen valmistelu on käynnistetty toteutusohjelman mukaisesti.

Maapoliittisten linjausten toisen vaiheen (muun muassa maankäytösopimukset, etuostot, lunastukset) työohjelma ja tulevan työn suuntaviivat on käsitelty kaupunkiympäristön toimialan johtoryhmässä toukokuussa ja ohjausryhmän aloituskokous on pidetty kesäkuussa. Tavoitteena on saattaa linjaukset päätöksentekoon syksyn 2019 aikana. Raide-Jokerin vaikutusalueen maapoliittisten linjausten taustaselvitys- ja maanhankintapriorisointeja koskeva pohjatyo aloitettu.

Koko kaupungin julkisten tilojen suunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa ohjaavaa kaupunkitilaohjetta täydennetään ja kehitetään laaja-alaisena yhteistyönä kaupungin organisaatioiden kanssa. Infraomaisuuden hallinnan linjaukseen pohjautuvan toimenpideohjelman laadinta on aloitettu. Omaisuuden arvon laskentaa tarkennetaan korjausvelkalaskennan taustaksi. Kuntotiedon analysoinnin kehitystyötä on aloitettu siltojen osalta.

Talonrakennushankkeiden kosteudenhallintaprosessin toimivuuteen on lisätty pistokoemaiset työmaakäynnit, joissa selvitetään urakoitsijoiden toimenpiteet työmaiden puhtauden ja kosteuden hallitsemiseksi.

Ulkotilojen kaupunkikuvallisen, toiminnallisen ja ekologisen laadun varmistamiseksi toteutetaan verkostotarkasteluja ja palvelulinjausten laatimista. Muun muassa kuntoportaita koskeva verkostonselvitys ja palvelulinjaus on edennyt viimeistely vaiheeseen. Yleisten alueiden palveluvalikoimatyö on käynnistetty.

Toimitilavuokrauksen osalta väliaikaista ja lyhytaikaista vuokraamista toteutetaan niissä kohteissa, joiden käyttötarkoitus on muuttumassa tai joita ollaan purkamassa.

Koulujen ja päiväkotien peruskorjausten ja uudisrakennusten suunnittelussa otetaan huomioon omavalvontaisen iltakäytön vaatimukset. Suunnittelutyö toteutetaan yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa sekä liikuntatilojen osalta myös kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa. Uudis- ja peruskorjaushankkeiden hankesuunnittelussa mahdollistetaan omavalvontaista tilojen käyttöä. Lisäksi Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tilojen avaaminen omavalvontakäyttöön on edennyt niin nopeasti, kuin palveluntuottajat ovat pystyneet lukitusmuutoksia toteuttamaan.

Rakennushankkeissa on uusia toteutusmuotoja sovellettu laajasti. Vuosaaren elinkaarihankkeen toteutusvaihe on käynnistynyt ja toteuttajat on valittu kolmeen "suunnittele- ja rakenna"-urakalla toteutettavaan päiväkoti- ja korttitalohankkeeseen. Jakomäen Sydän ja Pakilan palvelurakennus -allianssihankkeet ovat edenneet aikataulussa. Pää- ja arkkitehtisuunnittelun uudella tavalla rakennettu puitejärjestely on otettu käyttöön vuoden alussa.

Asuntotonttien maanvuokrasopimusten indeksointikäytäntöä uudistetaan siten, että maanvuokra seuraa vuokrakauden aikana nykyistä paremmin tonttien todellista arvonkehitystä. Esitys valmistuu syksyn aikana.

Hankintastrategian toimenpideohjelman toteutus on aloitettu ja ohjelman mukaisten työryhmien työskentely on käynnistynyt. Toimialan hankintojen järjestämisen ja hankintaprosessien kehittämistyö jatkuu.

Vuosina 2017 – 2018 kehitetyn tuottavuusmittariston ensimmäiset koko mittariston laajuiset pohjatiedot ovat käytössä ensimmäistä kertaa vuodelta 2018. Tietoja tarkastellaan, ja havaintojen perusteella kehitetään ja tarkennetaan mittareita tarvittaessa edelleen. Osa mittareista kytkeytyy myös yksikkökustannusseurantaan, joka on vuonna 2019 ensimmäistä kertaa osa toimialan yhteisiä tulospalkkiotavoitteita. Erityisesti tuottavuutta kuvaavia yksikkökustannuksia ja niiden laskentaa tarkastellaan, ja niille etsitään vertailtavuutta muista suurista kaupungeista.

Vahva ja monipuolinen edunvalvonta

MAL2019-suunnitelma on valmistunut ja hyväksytty Helsingin Seudun Liikenne-kuntayhtymän hallituksessa ja Helsingin seudun yhteistyökokouksessa. Myös KUUMA-kunnat hyväksyivät suunnitelman osaltaan. Sopimusneuvottelut ovat käynnistyneet. Maakuntakaavaaluonnoksesta ja -ehdotuksesta on laadittu lausunnot.

Helsingin kansainvälistä saavutettavuutta pyritään parantamaan edistämällä lentoradan suunnittelua yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Toimialalla on työskennelty aktiivisesti ns. Suomirata infranyrkki -työryhmässä.

Toimiala on osallistunut maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiseen tähtäävään yhteistyöhön muiden kaupunkien, Kuntaliiton ja Ympäristöministeriön kanssa.

Suomen 21 suurimman kunnan KEHTO-paikkatietoysteistyö on käynnistetty huhtikuussa pidetyssä järjestäytymiskokouksessa. Kansallisen Paikkatietoalustan hankkeeseen osallistuminen on jatkunut valmistelutyöryhmissä ja sidosryhmätapaamisissa.

Sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi osallistutaan muun muassa kuntien sisäilmaverkoston toimintaan ja vaikutetaan valtakunnalliseen Terveet tilat 2028 -ohjelmaan sekä terveyden- ja hyvinvoinninlaitoksen valmistelemaan sisäilmaohjelmaan.

Hyvä johtaminen ja hyvinvoiva henkilöstö

Kaupunkistrategia, toimialan tavoitteet ja toimintaympäristön muutokset ovat henkilöstösuunnittelun lähtökohtia. Toimialan yhteinen, palvelukokonaisuuksissa toteutettu henkilöstösuunnitteluprosessi on edennyt aikataulun mukaisesti ja on tuottanut suunnitelman henkilöstön suorituskyvyn ja liikkuvuuden edistämiseksi sekä resurssien kohdentamiseksi ja tuonut esiin myös lisäresurssitarpeita. Vakituisen henkilöstön määrän kasvua hallitaan muun muassa kehittämällä työnkuvia ja osaamista, yhteistyötä ja työn tekemisen tapoja sekä tehtävärakenteita uudistaen. Eri suuruisia uudelleen organisoitumisia on suunniteltu ja toteutettu toimialan palveluissa em. tavoitteiden saavuttamiseksi. Henkilöstön eläköitymisen yhteydessä arvioidaan tarve täyttää tehtävä uudelleen.

Palvelutuotannossa tarvittavan henkilöstön saatavuus ja pysyvyys varmistetaan panostamalla etenkin ennakkoivaan rekrytointiin. Toimialalla on havaittu rekrytoinnin näkökulmasta haasteellisia tilanteita, joita koskien on selvitystyö meneillään sekä toimialan sisällä, että kaupunkitasoisesti muun muassa palkkakilpailukyvyn näkökulmasta. Sujuvan rekrytointiprosessin tueksi on valmistauduttu uuden rekrytointijärjestelmän käyttöönottoon siten, että järjestelmän käyttöönottoprojekti etenee syksyllä esimieskoulutusten kautta varsinaiseen aktiivikäyttöön.

Osana työympäristökehittämisen kokonaisuutta on laadittu toimenpidesuunnitelma muun muassa muutosjohtamisen ja henkilöstön valmiuksien edistämiseksi monipaikkaiseen työhön.

Toimialan palkitsemislinjaukset uudistettiin alkuvuodesta tukemaan muun muassa uusien toimintatapojen yhteistä kehittämistä ja kokeilua, yhteistä tavoitteen asettelua ja niihin sitoutumista sekä muutosta ja oppimista tukevan työympäristön rakentamista.

Tavoitteita ja toimenpiteitä henkilöstön hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja parantamiseksi on suunniteltu työyhteisöissä muun muassa Kunta10-kyselyn tulosten perusteella. Kaupunkiympäristön työhyvinvointisuunnitelma valmistui huhtikuussa. Suunnitelma pitää sisällään toimialan tavoitteet ja toimenpiteet henkilöstön hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja parantamiseksi. Lisäksi suunnitelma sisältää lakisääteisen työsuojelun toimentasuunnitelman sekä toimenpiteet henkilöstön yhdenvertaisuuden edistämiseksi toimialalla. Suunnitelmaa tullaan päivittämään syksyllä kaupungin hallituksen kesäkuussa hyväksymien tasa-arvosuunnitelman mukaisten toimenpiteiden osalta. Työkykyjohtaminen on yksi toimialan henkilöstöjohtamisen painopistealueista ja esimiesten valmiuksia ennakkoivaan työkykyjohtamiseen vahvistettiin kevään aikana työterveyshuollon kanssa yhdessä toteutettujen valmennusten avulla.

Digitalisaatio ja hyvä asiakaskokemus edellyttävät henkilöstön hyvää perehdyttämistä, osaamisen jatkuvaa kehittämistä ja sen jakamista sekä verkostoitumista ja hyviä vuorovaikutustaitoja. Näitä taitoja edistetään Kympp Akatemia –koulutusohjelman avulla sekä hankittavalla digitaalisella oppimisalustalla, joka mahdollistaa vuorovaikutteisen, ajasta ja paikasta riippumattoman oppimisen. Digitaalisen oppimisalustan hankintaprosessi on edennyt hyvin, ja tavoitteena on saada alusta käyttöön syyskuussa.

Digitalisaatio-ohjelman toteuttaminen

Toimialan digitalisaatio- ohjelma on käsitelty toimialan johtoryhmässä ja kaupungin digitaalisessa johtoryhmässä, ja se viedään lautakunnan käsittelyyn elokuussa 2019. Digitalisaatio-ohjelman toteuttamista edistetään täsmentämällä toimenpideohjelmaa.

Kaavan tiedonhallinnan tuotantoprosessia kehitetään, kaavatietokannan testituotanto käynnistyy syksyllä ja valmistuu vuoden loppuun mennessä. Asemakaavahankkeiden tietojenhallinta (Kaavapino) –työkalun kehittämistyössä on edetty beta-vaiheeseen, ja tavoitteena on saada työkalu tuotantokäyttöön 2020.

Karttasektorilla kehitetään keskeisiä tietoaineistoja ja niiden tuotantojärjestelmiä. Rajapintapalveluissa on julkaistu uusia aineistoja, muun muassa puurekisteri, Helsingin kaupungin toimipisterekisteri, esteettömyysreititaineisto ja pysäköinnin maksuvyöhykkeet. Julkaisuista osa on toimialan uusia aineistoja ja osa on kaupunginkanslian rajapintapalveluiden kehitysympäristöstä siirrettyjä julkaisuja.

Alueiden ylläpidon urakoiden urakanhallintajärjestelmän kilpailuttaminen on käynnistetty, 5G –kehitysyhteistyötä jatketaan Nokian ja Elisan kanssa ja uuden Smart City -tekniikan soveltamisen suunnittelutyö etenee suunnitellusti. BEM-huoltokirjassa on otettu käyttöön tarkastusmoduuli kiinteistönkunnan sekä kiinteistönhoidon laadun arviointiin. Rakentamislogistiikkakartan siirtäminen sähköiseen muotoon etenee Kruunuvuorenrannan ollessa pilottihanke.

Viheralueiden käyttöpainetta sekä viheralueiden ja palveluiden reitteihin ja sisään tulokohtiin perustuvaa saavutettavuutta arvioiva Viheralueiden saavutettavuusmittarin (VISTRA) ensimmäinen vaihe on valmistunut testaukseen.

Arvio tavoitteisiin, palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskinä on katu- ja kunnallisteknisten konsulttitöiden viivästyminen konsulttien resurssipuutteesta johtuen. Lautensaarensillan peruskorjaussuunnittelu on myöhästynyt merkittävästi suunnittelijoiden resurssipulan sekä hankkeeseen liittyvien liikennesuunnitelmamuutosten takia. Työt on aloitettu kesällä ja hankkeen myöhäisen aloituksen takia urakassa on varauduttu tekemään yläpuolisia töitä ympäri vuoden.

Itäväylän valaisinmastoissa Herttoniemessä on havaittu vakavaa tyven korroosiota ja perustan betonin heikkokuonaisuutta, ja mastojen uusimiseksi on varauduttava pikaisesti toimenpiteisiin. Korvaavan valaistuksen suunnittelutyö on käynnistetty.

Lumen vastaanottotoimintaan liittyviä riskejä ovat lumen vastaanottokapasiteetin riittämättömyys ja merkittävä vähentyminen nyt sekä lähivuosina. Lumen vastaanotto ei ole lumilogistiikan periaatteen mukaisesti kaavoituksellisesti järjestetty alueellisena toimintana. Hernesaaressa tapahtuvan lumen mereen kaadon ympäristövaikutuksia tulee selvittää ja riskinä on, että lumenvastaanottoaika suljetaan.

Valtioneuvoston 1.6. voimaan tullut asetus määrää haitallisten vieraslajien torjuntaan liittyen, että kurturuusun jo olemassa olevat kasvustot on hävitettävä kolmen vuoden kuluessa. Siirtymäajan jälkeen punaista tai valkoista kurturuusua ei saa olla enää esimerkiksi pihossa, puistoissa, uimarannoilla tai teiden ja katujen varsilla. Tästä aiheutuu ennakoimattomia merkittäviä kustannuksia kolmelle seuraavalle vuodelle. Muut vieraslajiriskit saattavat konkretisoitua lähivuosina.

Merkittävien kaavaprosessien ja infrainvestointipäätösten etenemiseen liittyy juridisia ja poliittisia riskejä.

Koulujen ja päiväkotien peruskorjausten ja akuuttien sisäilmaongelmaisten koulu- ja päiväkotitilojen vaatimien väistötilojen hankkimisessa sekä lisääntyneiden päivähoito- ja esiopetustarpeiden vaatimien tilojen hankinnassa ja toimituksissa on suuria haasteita. Väistö- ja -lisätilojen hankinnan kireät aikataulut vaikuttavat ylläpitopalveluiden järjestämiseen. Sisäilmaongelmien ratkaiseminen vie merkittävän määrän henkilöresursseja.

Rakennusten korjausvelasta ja sisäilmaongelmista sekä tilojen erittäin tehokkaasta käytöstä johtuen tilojen käytävyyteen liittyy riskejä, joiden vuoksi tiloille voidaan tarvita kiireellisesti väistötiloja. Koska erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tiloissa ei ole väljyyttä, korjausten tekeminen käytössä olevassa rakennuksessa on käytännössä mahdotonta. Tällä hetkellä ei juurikaan ole löydettävissä vapaita Y-tontteja, joten väistötilojen sijoittaminen aiheuttaa merkittäviä haasteita. Koska sopivia paikkoja väistötiloille on vaikea löytää, pidentää tämä väistötilojen rakentamisaikaa muun muassa kaupunkilaisten osallistamisen sekä lupaprosessin osalta.

Valmistelussa oleva vuokratyöryhmän esitys kaupunkikonsernin vuokrausperiaatteista aiheuttanee muutoksia toiminnassa ja taloudessa. Mikäli esitys hyväksytään, vuokrataso määritetään siten, että vuokralla katetaan kaikki vuokraustoiminnan kulut. Vuokrasopimusehdot määritellään uudelleen ja vuokrasopimukset tullaan päivittämään. Subventiotarve poistuu tämän myötä, mutta riskinä ja ennakoitavissa ovat mahdolliset vuokratappiot, mikäli vuokralaisten aiheuttamia vahinkoja tai maksamattomia vuokria ei saada perittyä.

Luvattomien päiväkotien valvontaprosessi on priorisoitu muiden tehtävien edelle ja muun muassa luvattomien majoitushuoneistojen valvonta on tällä hetkellä keskeytyksissä.

Talonrakentaminen jatkuu erittäin vilkkaana ja se aiheuttaa kustannuspaineita nykyisissä urakoissa. Kruunusilloissa aikatauluriskin muodostavat lupa-asioiden pitkittyminen ja Hakaniemen alueen suurten muutostöiden aikataulussa pysyminen.

Hintatason pysyminen edelleen korkealla tasolla voi vaikeuttaa jatkossakin kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteutusedellytyksiä. Uuden hallitusohjelman sijoitusasuntojen verotuksen kiristämiseen liittyvät linjaukset sekä talousuhdanteiden yleinen viileneminen voivat vaikuttaa sijoittaja- ja muuhun kysyntään ja tätä kautta vaikuttaa sääntelemättömän asuntotuotannon hankkeiden etenemiseen.

Kaupungin vastuulle kuuluvan Kalasataman Verkkosaaren eteläosan liukusortumasta johtuvien kustannusten mahdollinen korvaaminen voi tarkoittaa merkittävää käyttömenojen lisäystä.

Osaavan henkilökunnan rekrytoinnissa ja oman henkilökunnan pysyvyydessä on haasteita koko toimialalla.

Sitovien toiminnan tavoitteiden ja muiden toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Sitovien tavoitteiden ennustetaan tässä vaiheessa toteutuvan lukuun ottamatta asuntotuotannon edellytysten turvaamista ja edistämistä. Kyseisen tavoitteen mittareista kaksi on vaarassa jäädä toteutumatta.

Asuntotonttien luovutusta koskeva mittari on 400 000 kerrosneliometriä. Kesäkuuhun mennessä on luovutettu asuinrakennusoikeutta yhteensä noin 130 000 kerrosneliometriä, ja mittarista on saavutettu noin 33 %. Ennuste vuodelle 2019 on 300 000 kerrosneliometriä.

Talousarviossa asetettu luovutustavoite on erittäin korkea, joten tavoitteen saavuttaminen on yhä haastavampaa. Yhtenä keskeisenä tekijänä luovutetun asuinrakennusoikeuden alhaiseen määrään voitaneen edelleenkin pitää noususuhdanteen johdosta nousseita urakkahintoja, jotka ovat edelleen vaikeuttaneet erityisesti valtion tukeman asuntotuotannon hankkeiden, mutta myös muun säännellyn asuntotuotannon hankkeiden liikkeellelähtöä ja siten myös tontinluovutusta. Kaupungin omalla rakennuttajalla useiden urakkakilpailujen tarjoukset ovat ylittäneet valtion tukemassa ja kohtuuhintaisessa asuntotuotannossa hyväksyttävän hintatason.

Asuntotuotanto-ohjelman ja katuinvestointiohjelman yhteensovittaminen; ATO-mittarin tavoitetaso 360 tavoitteen toteutumisen riskinä on asuntorekisterin puutteelliset tiedot. Asiakastyytyväisyyden ennustettavuuden osalta mittaus tuloksia ei vielä ole tarpeeksi käytössä.

Sitovien ja muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty liitteessä 2. Määrällisten tavoitteiden toteutumisennuste on esitetty liitteessä 3.

3 Käyttötalouden toteutuminen

31001 Kaupunkirakenne, yhteensä

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 2/2019
MYYNITUOTOT	16 390 €	16 391 €
MAKSUTUOTOT	60 495 €	63 377 €
TUET JA AVUSTUKSET	0 €	150 €
VUOKRATUOTOT	260 682 €	260 886 €
MUUT TOIMINTATUOTOT	118 935 €	122 148 €
VALMISTUS OM.KÄYTT	4 914 €	3 000 €
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	461 416 €	465 952 €
PALKAT JA PALKKIOT	54 894 €	54 895 €
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	-289 €	-271 €
HENKILÖSIVUKULUT	15 202 €	15 184 €
PALVELUJEN OSTOT	101 251 €	105 890 €
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	6 294 €	6 201 €
AVUSTUKSET	1 796 €	1 796 €
VUOKRAKULUT	11 361 €	12 178 €
MUUT TOIMINTAKULUT	1 541 €	5 675 €
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	192 050 €	201 548 €
TOIMINTAKATE	269 366 €	264 404 €
POISTOT	88 739 €	88 972 €
TULOS	180 627 €	175 432 €
TUOTTOTAVOITE	0 €	0 €
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	180 627 €	175 432 €

Maankäyttö- ja kaupunkirakenne, yhteensä

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 2/2019
MYYNITUOTOT	1 258 €	1 220 €
MAKSUTUOTOT	10 260 €	15 260 €
TUET JA AVUSTUKSET	0 €	0 €
VUOKRATUOTOT	254 000 €	254 000 €
MUUT TOIMINTATUOTOT	107 000 €	110 200 €
VALMISTUS OM.KÄYTT	4 914 €	3 000 €
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	377 432 €	383 680 €
PALKAT JA PALKKIOT	18 652 €	18 783 €
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	-15 €	-8 €
HENKILÖSIVUKULUT	5 169 €	5 195 €
PALVELUJEN OSTOT	9 899 €	8 461 €

AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	150 €	153 €
AVUSTUKSET	0 €	0 €
VUOKRAKULUT	2 886 €	3 023 €
MUUT TOIMINTAKULUT	450 €	1 584 €
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	37 191 €	37 191 €
TOIMINTAKATE	340 241 €	346 489 €
POISTOT	9 000 €	9 000 €
TULOS	331 241 €	337 489 €
TUOTTOTAVOITE	0 €	0 €
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	331 241 €	337 489 €

Rakennukset ja yleiset alueet, brutto

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 2/2019
MYYNITUOTOT	8 000 €	8 000 €
MAKSUTUOTOT	18 €	18 €
TUET JA AVUSTUKSET	0 €	0 €
VUOKRATUOTOT	222 €	222 €
MUUT TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €
VALMISTUS OM.KÄYTT	0 €	0 €
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 240 €	8 240 €
PALKAT JA PALKKIOT	3 082 €	3 197 €
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	0 €	0 €
HENKILÖSIVUKULUT	854 €	886 €
PALVELUJEN OSTOT	75 637 €	82 437 €
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	5 100 €	5 200 €
AVUSTUKSET	30 €	30 €
VUOKRAKULUT	1 100 €	1 100 €
MUUT TOIMINTAKULUT	400 €	300 €
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	86 203 €	93 150 €
TOIMINTAKATE	-77 963 €	-84 910 €
POISTOT	78 000 €	78 000 €
TULOS	-155 963 €	-162 910 €
TUOTTOTAVOITE	0 €	0 €
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-155 963 €	-162 910 €

Palvelut- ja luvat, yhteensä

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 2/2019
MYYNTITUOTOT	7 132 €	7 171 €
MAKSUTUOTOT	50 217 €	48 099 €
TUET JA AVUSTUKSET	0 €	150 €
VUOKRATUOTOT	6 460 €	6 664 €
MUUT TOIMINTATUOTOT	11 935 €	11 948 €
VALMISTUS OM.KÄYTT	0 €	0 €
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	75 744 €	74 032 €
PALKAT JA PALKKIOT	21 464 €	21 167 €
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	-194 €	-198 €
HENKILÖSIVUKULUT	5 950 €	5 861 €
PALVELUJEN OSTOT	6 114 €	6 235 €
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	414 €	416 €
AVUSTUKSET	1 696 €	1 696 €
VUOKRAKULUT	4 596 €	4 691 €
MUUT TOIMINTAKULUT	501 €	3 716 €
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	40 541 €	43 584 €
TOIMINTAKATE	35 203 €	30 448 €
POISTOT	1 139 €	1 372 €
TULOS	34 064 €	29 076 €
TUOTTOTAVOITE	0 €	0 €
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	34 064 €	29 076 €

Hallinto- ja tukipalvelut, yhteensä

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 2/2019
MYYNTITUOTOT	0 €	0 €
MAKSUTUOTOT	0 €	0 €
TUET JA AVUSTUKSET	0 €	0 €
VUOKRATUOTOT	0 €	0 €
MUUT TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €
VALMISTUS OM.KÄYTT	0 €	0 €
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0 €	0 €
PALKAT JA PALKKIOT	11 696 €	11 748 €
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	-80 €	-65 €
HENKILÖSIVUKULUT	3 229 €	3 242 €
PALVELUJEN OSTOT	9 601 €	8 757 €
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	630 €	432 €
AVUSTUKSET	70 €	70 €
VUOKRAKULUT	2 779 €	3 364 €

MUUT TOIMINTAKULUT	190 €	75 €
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	28 115 €	27 623 €
TOIMINTAKATE	-28 115 €	-27 623 €
POISTOT	600 €	600 €
TULOS	-28 715 €	-28 223 €
TUOTTOTAVOITE	0 €	0 €
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-28 715 €	-28 223 €

31002 Rakennukset

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 2/2019
MYYNITUOTOT	3 000 €	2 000 €
MAKSUTUOTOT	4 000 €	5 250 €
TUET JA AVUSTUKSET		50 €
VUOKRATUOTOT	501 000 €	494 500 €
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 500 €	4 200 €
VALMISTUS OM.KÄYTT	9 500 €	11 000 €
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	522 000 €	517 000 €
PALKAT JA PALKKIOT	18 000 €	17 140 €
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	0 €	-85 €
HENKILÖSIVUKULUT	4 990 €	4 751 €
PALVELUJEN OSTOT	58 210 €	57 000 €
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	33 145 €	39 000 €
AVUSTUKSET	0 €	0 €
VUOKRAKULUT	168 000 €	172 000 €
MUUT TOIMINTAKULUT	1 000 €	1 000 €
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	283 345 €	290 806 €
TOIMINTAKATE	238 655 €	226 194 €
POISTOT	160 000 €	160 000 €
TULOS	78 655 €	66 194 €
TUOTTOTAVOITE	0 €	0 €
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	78 655 €	66 194 €

31003 Asuntotuotanto

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 2/2019
MYYNSTITUOTOT	23 460 €	23 460 €
MAKSUTUOTOT	0 €	0 €
TUET JA AVUSTUKSET	0 €	0 €
VUOKRATUOTOT	0 €	0 €
MUUT TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €
VALMISTUS OM.KÄYTT	0 €	0 €
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	23 460 €	23 460 €
PALKAT JA PALKKIOT	4 865 €	4 865 €
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	0 €	0 €
HENKILÖSIVUKULUT	1 093 €	1 093 €
PALVELUJEN OSTOT	5 662 €	5 662 €
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	200 €	200 €
AVUSTUKSET	0 €	0 €
VUOKRAKULUT	520 €	520 €
MUUT TOIMINTAKULUT	7 418 €	5 418 €
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	19 758 €	17 758 €
TOIMINTAKATE	3 702 €	5 702 €
POISTOT	45 €	45 €
TULOS	3 657 €	5 657 €
TUOTTOTAVOITE	0 €	0 €
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	3 657 €	5 657 €

31004 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet

31006 Tuki HKL Liikelaitokselle

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 2/2019
31004 HSL- ja HSY-KUNTAYHTYMIEN		
Maksuosuudet	204 050	204 050
- HSL 202 000	202 000	202 000
- HSY 2 050	2 050	2 050
31006 Tuki HKL Liikelaitokselle	22 885	22 885

Avustukset

Hissiaavustuksiin on talousarviossa osoitettu 1,606 milj. euroa, lisäksi käytettävissä edellisvuodelta käyttämättä jäänyttä määrärahaa 0,348 milj. euroa ylitysoikeutena, yhteensä 1,954 milj. euroa. Määräraha ennustetaan käytettävän kokonaan.

Vuonna 2019 tulee ennusteen mukaan valmistumaan yli 60 hissiä, johon sisältyy vuodelta 2018 siirtyneet 9 hissiä.

Avustukset				
1 000 €	Tubu 2019	Ylitysoikeus	Yhteensä	Ennuste 2/2019
Asuintalojen hissien rakentaminen	1 606	348	1 954	1954
Ympäristö- ja lupajaosto	60			60
Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus	90			90

4 Investoinnit

Kiinteä omaisuus, TA-kohta 801

80150 Kiinteistöjen myynnit

Talousarviossa on kiinteää omaisuutta arvioitu myytävän 100 milj. euroa vuonna 2019. Kauppoja on 12.6. mennessä tehty 22, ja niiden kauppahinnat yhteensä ovat noin 33 milj. euroa.

Tonttimyyntien painopiste on Jätkäsaaren-Hietalahden, Kalasataman ja Pasila-Postipuiston projektialueilla. Myynneistä arvioidaan saatavan vuonna 2019 noin 100 milj. euroa ja niistä arvioidaan kirjattavan taseeseen noin 5 milj. euroa.

Kaupungin ulkokunnissa omistamien maiden tulevaa käyttö- ja omistamistarvetta kartoitetaan ja päivitetään toimialan sisäisenä yhteistyönä, tavoitteena toimenpide-ehdotus ja toimenpiteiden aikataulus. Kaupungille tarpeettomiksi käyneiden kiinteistöjen myyntiä jatketaan, painopisteen ollessa asemakaavatonteilla, rakennetuilla sekä perintönä tulleilla kiinteistöillä, joista saatavat tulot on osoitettu tiettyyn käyttöön.

Rakennussuhdanteiden viilenemisen vaikutus saattaa heijastua loppuvuoden tontinmyynteihin.

80101 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Kiinteistöjen ostoihin ja lunastuksiin sekä kaavoituskorvauksiin on käytettävissä talousarviossa varatun 10 milj. euron lisäksi edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty 9,9 milj. euron ylitysoikeus mukaan lukien yhteensä 19,9 milj. euroa. Päätöksiä ja kauppoja on 12.6.19 mennessä tehty 7,9 milj. arvosta. Lisäksi kahteen valituksen kohteena olevaan maankäytösopimukseen liittyy maanhankintaa 6,9 milj. euron verran. Määräraha arvioidaan käytettävän kokonaan.

Vuoden 2019 maanhankinnan määrärahaa kohdennetaan Raide-Jokerin ja muiden uuden yleiskaavan mukaisten painopistealueiden toteuttamisen edistämiseen tähtäävään maanhankintaan. Täydennysrakentamisen edistämiseksi kartoitetaan osana Maapoliittisten linjausten II -vaihetta ne alueet, joilla maanhankinnan keinoin voidaan edistää kaavoitusta ja sen toteutusta. Lisäksi kehitetään hankintojen keskeiset priorisointiperiaatteet. Östersundo-

missa jatketaan maanhankintaa maapoliittisten periaatteiden mukaisesti. Operatiivisena tavoitteena on valmistuneiden ja valmistuvien asemakaavojen toteuttamista edistävää maanhankintaa, josta osa tapahtuu maankäyttösopimusten kautta.

80102 Projektialueiden esirakentaminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Projektialueiden esirakentamiseen on talousarviossa käytettävissä 47,6 milj. euroa ja lisäksi ylitysoikeusmäärärahaa 22,5 milj. euroa, yhteensä 70,1 milj. euroa. Projektialueille osoitetut esirakentamismäärärahat on talousarviossa osoitettu kaupunginhallituksen käytettäväksi. Määrärahat haetaan projektialuekohtaisesti kaupunginhallitukselta toimialan käyttöön ja toimiala varautuu toiminnassaan niiden toimeenpanoon. Määrärahaa käytetään projektialueiden asunto- ja muun rakentamisen edellyttämien rakentamiskelpoisuuteen liittyvien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Projektialueiden esirakentamisen määrärahan käytön ennuste on 59,4 milj. euroa, joka alittaa käytettävissä olevan 70,1 milj. euroa. Määrärahan käyttöä seurataan ja tehdään tarvittavat siirtoesitykset sekä projektialueiden välillä että mahdollisesti käyttötarkoituksen muutoksena projektialueiden katujen ylityksen kattamiseen.

Länsisataman esirakentamisen osalta ennuste on 14 milj. euroa, joka ylittää käytettävissä olevan (8,074 + 1,701) 9,8 milj. euroa. Kalasataman esirakentamisen osalta ennuste on 32,3 milj. euroa, joka alittaa käytettävissä olevan (31,8+9,887 milj. euroa) 41,7 milj. euroa. Kruunuvuorenrannan esirakentamisen osalta ennuste on 10,6 milj. euroa, joka alittaa käytettävissä olevan (3,1+8,749 milj. euroa) 11,8 milj. euroa. Kuninkaankolmion esirakentamisen osalta ennustetaan käytettäväksi koko määräraha 0,66 + 0,319 milj. euroa yhteensä 0,98 milj. euroa. Kamppi-Töölönlahteen ennustetaan käytettävän 0,5 milj. euroa. Pasilan esirakentamisen osalta ennustetaan käytettäväksi 1,0 milj. euroa käytettävissä olevasta (3,5 + 0,906 milj. euroa) yhteensä 4,4 milj. eurosta.

80103 Esirakentaminen, täyttötyöt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

8010301 Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen

Muuhun esirakentamiseen, alueiden käyttöönottoon ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamiseen on talousarviossa osoitettu 34,5 milj. euroa ja lisäksi toimialalla on käytettävissä ylitysoikeusmäärärahaa 0,9 milj. euroa. Käyttöennuste on 30 milj. euroa eli 84,7 %.

Merkittävimmät pilaantuneen maan kunnostuskohteet ovat Tukutorin uusi pakastamo ja Raide-Jokerin pilaantuneisuusselvitykset. Lisäksi toteutetaan useita pienempiä rakentamiskelpoiseksi saattamiskohteita eri puolilla kaupunkia. Merkittävimmät maaperänvahvistamis- ja johtosiirtokohteet ovat Fallkullan kiila, Tukutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit, Hakaniemen hallin pohjanvahvistustyöt, Vuosaaren lukion tontin esirakentaminen ja maakaasujohdon siirrot Oulunkylässä. Merkittävimmät rakennusten purkukohteet ovat Pirkkolan jäähalli ja Vesalan ala-aste. Lisäksi purkuohjelmassa on useita muita pienempiä purkuja eri puolilla Helsinkiä. Merkittävin muu kunnostuskohde on Vuosaaren kaatopaikan kunnostaminen.

Konsulttien toimitusvarmuus sekä valitukset asemakaavoista, katusuunnitelmista, vesiluvista ja urakkahankinnoista voivat toteutuessaan aiheuttaa merkittävää viivästystä toimintasuunnitelman toteutumiselle. Lisäksi seurataan Gasumin kaasujohtojen siirtohankkeiden kustannusten kehittymistä hankkeiden toteutusaikatauluissa olevien epävarmuuksien vuoksi. Tukutorin uuden pakastamon pilaantuneen maan kunnostus ja osa muista edellytysinvestoinneista eivät käynnisty ennen uuden pakastamon hankepääätöstä, joten viivästykset hankkeiden etenemiseen ovat mahdollisia.

8010302 Täydennysrakennuskorvaukset ja korvausinvestoinnit

Täydennysrakentamiskorvauksella ja korvausinvestoinneilla pyritään edistämään kaupungin vuokratonttien täydennysrakentamista. Korvauksilla hankitaan kaupungille maata ja uutta asuinrakennusoikeutta sekä saatetaan hankitut alueet rakentamiskelpoiksi. Täydennysrakentamisen edistämiseksi korvausperiaatteita tullaan edelleen kehittämään.

Täydennysrakennuskorvauksiin ja korvausinvestointeihin on talousarviossa esitetty 3,5 milj. euroa ja lisäksi toimialalla on käytössä ylitysoikeusmäärärahaa 3,5 milj. euroa, eli yhteensä 7,0 milj. euroa. Yksi hanke (1,4 milj. euroa) on toteutunut, hankkeista arvioidaan tässä vaiheessa toteutuvan 7,0 milj. euroa eli 100 %. Täydennysrakentamishankkeiden toteutusaikatauluihin ja siten maksettaviin korvauksiin liittyy kuitenkin epävarmuutta.

Merkittävimmät täydennyskorvauskohteet ovat Myllypuron Yläkivellä, Laajasalossa Svanströminkujalla, Koskelassa Kunnalliskodintielle ja Vartiokylässä Kauppakartanonkadulla.

Käyttöennuste koko talousarviokohdalle 80103 on 37,0 milj. euroa käytettävissä olevasta 42,4 milj. eurosta eli 87,3%.

Rakennukset, TA-kohta 802

Vuonna 2019 talonrakennushankkeille on osoitettu investointimäärärahaa 304,9 milj. euroa, joka sisältää edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetyn ylitysoikeuden 44,8 milj. euroa.

Vuonna 2019 talonrakennusmäärärahaa ennustetaan käytettävän 265 milj. euroa eli 87 % budjetoidusta määrärahasta.

Investointimäärärahan käyttöennuste perustuu tehtyihin tilauksiin ja hankkeiden toteutusaikataulujen perusteella arvioituun laskutukseen. Hankkeita on käynnissä noin 650 kappaletta.

Investointiohjelman lisäksi kaupunki toteuttaa uudishankkeitaan myös vuokra- ja osakekohteina sekä kiinteistöyhtiömuotoisina. Merkittävimpiä rakenteilla olevia kiinteistöyhtiömuotoisina toteutettavia uudishankkeita ovat Metropolia ammattikorkeakoulun käyttöön tarkoitettu Myllypuron kampusrakennus ja kaupunkiympäristön toimialan yhteinen tilahanke. Muita kiinteistöyhtiömuotoisia tilahankkeita ovat Tukutorin pakastamon, Urheahallin ja Tanssin talon uudisinvestoinnit.

Lisäksi Laakson ja Malmin sairaalahankkeiden sekä Stadin ammattiopiston Roihupellon ja Myllypuron kampuksen tulevat tilat suunnitellaan toteutettavaksi käyttäen vaihtoehtoista toteutus- ja rahoitusmuotoa. Laakson yhteissairaalahankeelle on kuitenkin varattu hankesuunnitteluun tarvittava rahoitus investointiohjelmasta. Myös Suutarila-Siltämäki-alueen koulu- ja päiväkotihankkeet suunnitellaan toteutettavaksi käyttäen vaihtoehtoista toteutus- ja rahoitusmuotoa.

8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Vuonna 2019 määrärahaa on käytettävissä 163,2 milj. euroa, joka sisältää edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetyn ylitysoikeuden 31,5 milj. euroa. Uudisrakennushankkeisiin ennustetaan käytettävän 128 milj. euroa eli 78 % budjetoidusta määrärahasta. Uudisrakennushankkeille osoitetusta investointimäärärahasta jää käyttämättä 35 milj. euroa.

Seuraavien hankkeiden aloitusedellytykset eivät toteudu suunnitellun aikataulun mukaisesti ja investointimäärärahaa jää käyttämättä 16 milj. euroa:

TA-kohta	Nimi	Sisältö	Määräraha yhteensä 2019	Arvioitu käyttö 2019
8020102	Lpk Malminkartano	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	9,6	5,8
8020102	Myllypuron peruskoulu	Koulun laajennus yhtenäiseksi peruskouluksi	4,8	0,1
8020104	Pirkkolan liikuntapuisto	Korvaavan jäähallin rakentaminen	8,1	0,4
		YHTEENSÄ	22,5	6,3

Pirkkolan jäähallin ja lasten päiväkotin Malminkartanon korvaavien uudisrakennushankkeiden hanke- tai toteutus suunnittelu on resurssipulan vuoksi kestänyt arvioitua kauemmin. Lisäksi Myllypuron peruskoulun laajennus- ja korjaushankkeen toteutus on viivästynyt, koska hankkeen edellyttämä asemakaavan muutos viivästyi. Tämän viivästytysten vuoksi ei ollut mahdollista saada hankkeelle rakennuslupaa alkuperäisen aikataulun mukaisesti. Osa koulun tiloista on käytössä koko korjaus- ja laajennushankkeen ajan, joten toteutuksen aikataulutuksessa ja työjärjestyksessä on paljon reunaehtoja. Näiden vuoksi toteutus siirtyi vuodella eteenpäin, jolloin esimerkiksi piha-alueen kaivua edellyttävät kunnallisteknisten liittymien muutokset ja uusimiset voidaan tehdä koulun kesäloman aikana.

Loput käyttämättömästä määrärahasta 19 milj. euroa, n. 12 % kokonaismäärärahasta on siirytävää investointirahoitusta, joka tarvitaan vuonna 2017-19 valmistuneiden ja valmistuvien uudisrakennushankkeiden takuuajaksiin veloitteisiin ja hankkeisiin, joiden laskutus on myöhentynyt ja hankkeet jatkuvat vuonna 2020.

Merkittävimmät rakentamisvaiheissa olevat uudisrakennushankkeet ovat Jakomäen sydän – alueen uusi yhtenäinen peruskoulu sekä nuoriso- ja päiväkotitilat, Jätkäsaaren peruskoulu, Vuosaaren lukion korvaava uudisrakennus, Kasataman korttelitalo (peruskoulun 2. vaihe), rakentamispalveluliikelaitos Staran ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden Vuosaaren työtukikohta ja lasten päiväkoti Neulanen.

Vuonna 2019 jatkuu useiden uudisrakennushankkeiden suunnittelu muun muassa Helsingin kielilukion, Puotilan ala-asteen koulun, lasten päiväkoti Vaapukan korvaavat uudisrakennushankkeet sekä uusien alueiden palvelurakennusten suunnittelu muun muassa lasten päiväkoti Hopealaakso ja Verkkosaari sekä Kuninkaantammen peruskoulu ja päiväkoti.

8 02 02 Korjaushankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Talousarvioon varattujen 128,4 milj. euron määrärahojen lisäksi kaupunginvaltuusto myönsi käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella 10,5 milj. euroa ylitysoikeutta, eli yhteensä käytettävissä oli 138,9 milj. euroa. Vuonna 2019 korjausrakentamiseen ennustetaan käytettävän 135,2 milj. euroa eli 97 % budjetoidusta määrärahasta. Käyttämättä jäävä korjausrakentamismääräraha 4 milj. euroa, n. 3 % kokonaismäärärahasta on vuodelle 2020 siirtyvää investointirahoitusta. Siirtyviä investointimäärärahoja käytetään vuonna 2017-19 valmistuneiden ja valmistuvien perusparannushankkeiden takuuajaksiin velvoitteisiin talousarviovuoden jälkeen ja hankkeisiin, joiden laskutus on myöhentynyt ja hankkeet jatkuvat vuonna 2020.

Seuraavien hankkeiden aloitusedellytykset eivät toteudu suunnitellun aikataulun mukaisesti:

TA-kohta	Nimi	Sisältö	Määräraha yhteensä 2019	Arvioitu käyttö 2019
8020202	Kallion lukio	Perusparannus	3,7	0,3
8020202	Kruununhaan yläasteen koulu	Perusparannus	8,2	4,7
8020202	Pohjois-Haagan ala-aste	Perusparannus ja laajennus	5,8	0,2
8020202	Puistolanraitin ala-asteen koulu	Salaojituksen rakentaminen	1,0	
8020202	Stadin am.op/Latokartanontie 16	Tiloja Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toiminnalle	2,8	0,5
8020203	Keskuspelastusasema	Vesi- ja viemärikorjaukset	1,4	0,1
8020203	Niemenmäki väestönsuoja	Talotekninen peruskorjaus	1,9	0,1
8020206	Keskusvarasto Stara	Peruskorjaus ja lisärakentaminen	1,9	
		YHTEENSÄ	26,7	5,9

Em. hankkeille osoitettu käyttämättä jäävä määräraha 21 milj. euroa on uudelleen ohjelmoitu kohdentamattomille korjaushankkeille ja perusparannushankkeille, joiden enimmäishintoja on korotettu rakentamisvaiheessa kuten Botby grundskolanin ja Resson lukion perusparannushankkeille.

Merkittävimpiä yksittäisiä rakentamisvaiheissa olevia korjaushankkeita ovat Aleksis Kiven peruskoulu, Botby grundskolanin, Kruunuhaan ylä-asteenkoulu, Resson lukion ja Hakaniemen hallin perusparannukset.

Suunnitteluvaiheessa on myös lukuisia hankkeita muun muassa Etu-Töölön lukion, Kallion ala-asteen koulun, Lautasaaren ala-asteen koulun, Pihlajiston ala-asteen koulun ja Tahvonlahden ala-asteen koulun perusparannukset.

Muihin korjausrakennushankkeisiin, talousarvion alakohtaan 8 02 02 06, sisältyy 31,5 milj. euroa, joka on osoitettu kaikkien toimialojen kohdentamattomille korjaustöille. Korjausrakentamismäärärahan kohdentamattomien korjaustöiden 31,5 milj. euroa ja uudelleen ohjelmoitusta määräraha 16 milj. euroa käytetään rakennusosien ja laitteiden ennakoiviin korjauksiin, vaurioituneiden tilojen korjaamiseen, jotta tilat voidaan pitää käyttökunnossa ja välttyä lisävaurioilta, sekä välttämättömiin toiminnallisiin muutostöihin palveluverkkoa kehitettäessä. Kohdentamattomille hankkeille osoitetut määrarahat käytetään kokonaisuudessaan.

8 02 03 Kaupungintalon korttelin kehittäminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Kaupunginvaltuusto myönsi käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella 2,8 milj. euroa ylitysoikeutta vuodelle 2019, mikä on talousarviovuoden määräraha. Kaupungintalokorttelien kehittämisen määrärahaa jää käyttämättä 1 milj. euroa, koska osa kaupungintalokortteleiden korjauksista siirtyvät vuodelle 2020.

Kadut ja liikenneväylät, TA-kohta 803

Katu- ja liikenneväylähankkeisiin on talousarviossa osoitettu 135,9 milj. euroa. Lisäksi toimialalla on käytettävissä vuodelta 2018 käyttämättä jäänyttä ylitysoikeusmäärärahaa yhteensä 18,86 milj. euroa, yhteensä 154,7 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän n. 151,5 milj. euroa (97,9 %).

80301 Uudisrakentaminen, perusparantaminen ja liikennejärjestelyt sekä muut investoinnit, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Talousarviokohdalle Uudisrakentaminen, perusparantaminen ja liikennejärjestelyt sekä muut investoinnit, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi on talousarviossa osoitettu 64,8 milj. euroa. Lisäksi on käytettävissä ylitysoikeutta 15,1 milj. euroa eli yhteensä 79,9 milj. euroa. Määrärahoja ennustetaan käytettävän 71,6 milj. euroa, joka vastaa 89,6 %:n käyttöastetta.

Uudisrakentamisen määräraha on käytettävissä 17,5 milj. euroa ja ylitysoikeus on 0,9 milj. euroa, yhteensä 18,4 milj. euroa. Määräraha ennustetaan käytettävän 21,0 milj. euroa eli 2,6 milj. yli talousarviomäärärahan. Merkittävimpiä rakennuskohteita ovat Lauttasaarenmäki, Vanhaistentien alue, Kantelettarentien alue, Koskelan sairaalan alue, Tullivuoren eteläpuolinen alue, Maatullinpuiston eteläpuolinen alue, Reginankuja, Kontulan keskus, Kahvikortteli, Kalahden alue ja useita pienempiä kohteita eri puolilla kaupunkia. Merkittävimpiä suunnittelukohteita ovat Lohiapajalahti, Orapihlaja-Paatsamatien alue, Patterimäen alue, Arabian tehdaskorttelin alue, Käskynhaltijantien alue, Pirjontie-Pirkkolantien alue, Vanhan Helsingintien alue, Kulosaaren ostoskeskuksen alue ja Työnjohtajankadun korttelit.

Perusparantamisen ja liikennejärjestelyjen osalta määrärahasta 43,6 milj. euroa ja ylitysoikeus 13,2 milj. euroa yhteensä 56,8 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän n. 45,9 milj. euroa, joka alittaa käytössä olevan määrärahan.

Katujen peruskorjaukseen on varattu 9,6 milj. euroa ja ylitysoikeutta 7,2 milj. euroa, yhteensä 16,8 milj. euroa, josta ennustetaan käytettävän n. 10,0 milj. euroa. Osa hankkeista on vasta suunnitteluvaiheessa tänä vuonna. Suurimpia hankkeita ovat Erottajan aukion ja Maistraatintorin peruskorjaus sekä ulkovalaistuksen peruskorjaus ja Helsinki LED-hanke, jossa valaisimia vaihdetaan uusiin LED-valaisimiin. Lisäksi useita pienempiä korjauskohteita eri puolilla kaupunkia.

Siltojen peruskorjaukseen on varattu 9,0 milj. euroa ja ylitysoikeutta 2,0 milj. euroa, yhteensä 11,0 milj. euroa. Käyttöennuste on n. 9,0 milj. euroa. Määrärahan allittamisen syynä Lauttasaarensillan urakkakysely siirtyi kesään ja urakka käynnistyy vasta syksyllä. Merkittävimpiä peruskorjauskohteita ovat Vuosaarensilta, Koskelantien silta, Lato-kartanon tien silta Kehä I:n yli ja Väylänsuonsilta käynnistyvän Lauttasaarensillan lisäksi.

Päällysteiden uusimiseen on varattu 4,4 milj. euroa, joka ennustetaan käytettävän kokonaisuudessaan.

Joukkoliikenteen kehittämiseen on osoitettu 2,0 milj. euroa ja lisäksi käytettävissä on ylitysoikeutta 2,0 milj. euroa, yhteensä 4,0 milj. euroa. Käyttöennuste on n. 2 milj. euroa. Osa hankkeista on vasta suunnitteluvaiheessa ja muun muassa Runkolinjan 570 käynnistyminen siirtyy vuoteen 2021 ja siihen liittyvät katujärjestelyt toteutetaan vuonna 2020, kun kaduilla olevat kaasuputket on siirretty. Merkittävimpiä kohteita ovat Länsimetron asemien ympäristöjen viimeistely Lauttasaaressa, Reijolankadun viimeistely, Kuusitien raitiovaununpysäkin järjestelyt Mannerheimintielle ja Kivikon eritasoliittymän pysäkin portaat Kehä I:llä. Suunnittelukohteina ovat muun muassa Rosina Heikelin puisto ja muita pienempiä kohteita.

Liikennejärjestelyihin on osoitettu 3,8 milj. euroa ja ylitysoikeutta 2,0 milj. euroa, yhteensä 5,8 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 8,0 milj. euroa. Kohteelle varattu määräraha ylittyy, koska muun muassa hankkeiden toteutus on suunniteltua laajempaa ja Raide-Jokerin liittyviä liikennejärjestelyhankkeita maksetaan jo tänä vuonna. Merkittävimpiä kohteita ovat Näyttelijäntie-Ida Ahlbergintie-Adolf Lindforsintien liittymän uudelleenjärjestelyt, Oulunkylän liikenneturvallisuussuunnitelman toteutus, Myllypurontie-Alakivenitien kiertoliittymän toteutus ja Raide-Jokeriin liittyvien liikennejärjestelyhankkeiden suunnittelu sekä toteutuksen käynnistys koko reitin varrella. Lisäksi on toteutettu pienempiä liikenneturvallisuutta parantavia kohteita eri puolilla kaupunkia.

Jalankulun ja pyöräilyn väyliin on osoitettu 14,8 milj. euroa, josta ennustetaan käytettävän n. 12,5 milj. euroa. Länsibaanaosuuden Kansalaistori-Kaisaniemi (pääradan allittavan tunnelin) toteutuksen käynnistämiseen oli varauduttu jo tänä vuonna, mutta hanke päätöksen viivästymisen vuoksi hanke on vasta suunnitteluvaiheessa. Merkittä-

vimpiä kohteita ovat Mechelininkadun, Paciuksenkatu-Tukholmankadun viimeistely, Hämeentie, Vuosaaren jalankulun ja pyöräilyn silta sekä Raide-Jokeriin liittyvien pyöräilyhankkeiden suunnittelu ja toteutuksen käynnistys koko reitin varrella.

Muihin investointeihin on osoitettu 3,7 milj. euroa ja lisäksi ylitysoikeusmäärärahaa n. 1,0 milj. euroa. Käytön arvioidaan toteutuvan lähes toimintasuunnitelman mukaisesti eli 4,2 milj. euroa. Täytemaan vastaanottoaikoisiin on varattu 0,4 milj. euroa, joka ennustetaan käytettävän kokonaan. Lumenvastaanottoaikoisiin ja hiekkasiiloihin on varattu 0,3 milj. euroa ja ylitysoikeutta 0,4 milj. euroa, yhteensä 0,67 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän kokonaisuudessaan. Yleisiin käymälöihin on varattu 1,2 milj. euroa ja lisäksi ylitysoikeutta 0,2 milj. euroa, yhteensä 1,4 milj. euroa. Määräraha ennustetaan käytettävän 1,2 milj. euroa. Toteutumassa on 10 vessaa. Ranta-alueiden kunnostuksiin on varattu 1,8 milj. euroa ja lisäksi ylitysoikeutta 0,4 milj. euroa, yhteensä 2,2 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 2,5 milj. euroa, eli käyttö ylittää kohteelle osoitetun määrärahan. Määrärahalla toteutetaan muun muassa Vanhanväylän puiston tulvasuojausta ja Vallisaaren vesihuoltoa.

80302 Projektialueiden kadut, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Projektialueiden katuihin on talousarviossa varattu yhteensä 70,3 milj. euroa. Lisäksi toimialalla on käytettävissä ylitysoikeutena vuodelta 2018 käyttämättä jäänyttä määrärahaa 3,2 milj. euroa (Länsisatama, Kruunuvuorenranta, Pasila, Kuninkaankolmio, Kruunusillat). Yhteensä projektialueilla käytettävissä olevan määrärahan 73,4 milj. euroa ennustetaan ylittävän 5,7 milj. eurolla. Kruunusilloissa on jäämässä määrärahaa käyttämättä. Muilla projektialueilla on määrärahan ylityspaineita, joihin varaudutaan käyttämään Kruunusilloista käyttämättä jäävää määrärahaa sekä lisäksi mahdollisesti muuta käyttämättä jäävää määrärahaa. Ylityspaineiden määrän kehittymistä seurataan ja arvioidaan tarvittavat toimenpiteet seuraavassa ennusteessa.

Kamppi-Töölönlahteen on osoitettu 2,0 milj. euroa. Käyttöennuste on 2,2 milj. euroa. Ylitykseen käytetään muilta projektialueilta käyttämättä jäävää määrärahaa. Määrärahalla viimeistellään Oodin viereisiä katuja. Syksyllä käynnistyväksi suunniteltu tulvasuojeluhanke siirtyy ainakin vuodelle 2020. Tulvasuojeluhankkeessa Töölönlahden ja Eläintarhanlahden välissä oleva kevyenliikenteen silta puretaan ja tilalle rakennetaan uusi silta. Uuden sillan alle rakennetaan sulkuportit ja pumppaamo.

Länsisatamaan on osoitettu 17,2 milj. euroa ja lisäksi ylitysoikeutta 0,55 milj. euroa. Määräraha ennustetaan käytettävän kokonaan. Länsisatamassa merkittävimmät kohteet ovat Telakkarannan alueen kadut, Saukonkanava, Atlantinkaari ja Ahdinallas.

Kalasadamaan on osoitettu 12,9 milj. euroa, josta ennustetaan käytettävän 12,5 milj. euroa. Merkittävimmät kohteet ovat Kalasataman keskus, Koksikatu-Vilhovuorenkadun jatke, Työpajanpiha ja Tukutorikuja.

Kruunuvuorenrantaan on osoitettu 2,79 milj. euroa, josta ennustetaan käytettävän 2,5 milj. euroa. Merkittävimmät kohteet ovat Gunillankallion ja Hopealaakson katujen viimeistely. Suunnittelukohteina ovat Koirasaaret ja Kruunuvuori sekä Stansvikin alue.

Pasilaan on osoitettu 28,3 milj. euroa ja arvioitu käyttö on 36,0 milj. euroa. Pasilaan kohdistuu merkittävää määrärahan ylityspainetta, koska syksyllä valmistuvan kauppakeskuksen edellyttämät liikenneyhteydet muun muassa Veturitie ja tunneli tulevat maksamaan suunniteltua enemmän. Merkittävimmät kohteet Pasilassa ovat Pasilan keskus, Pasilan aseman joukkoliikenneterminaali, Veturitien eteläosa, Teollisuuskadun Tunneli, Ratapihan korttelit ja Postipuiston katujen rakentamisen käynnistäminen.

Kuninkaankolmioon on osoitettu 3,7 milj. euroa ja ylitysoikeutta n. 1,0 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 5,6 milj. euroa. Kuninkaantammen alueella toteutetaan asuntotuotannon edellyttämiä katuja ja syksyllä varaudutaan käynnistämään asuntotuotannon edellyttämä uusi katu-urakka, johon ei talousarviomäärärahassa oltu varauduttu.

Kruunusilltoihin on osoitettu 3,4 milj. euroa ja lisäksi ylitysoikeutta 1,6 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 1,0 milj. euroa. Kruunusilltojen toteutustavaksi on valittu allianssimalli, johon kuuluu myös katujen suunnittelu ja siksi määrärahaa jää käyttämättä. Allianssiurakoitsija on kilpailutusvaiheessa ja varsinainen urakka pääsee käyntiin loppuvuodesta.

Uusiin projektialueisiin ja muuhun täydennysrakentamiseen ei talousarviossa ole osoitettu määrärahaa, mutta käynnissä olevat sopimukset edellyttävät n. 1,7 milj. euron määrärahaa. Vaje katetaan muilta projektialueilta säästyvillä määrärahasiirroilla. Merkittävimmät kohteet ovat Tankovainion katujen toteutus ja Koivusaaren katujen suunnittelu.

80303 Yhteishankkeet liikenneviraston kanssa, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Yhteishankkeisiin liikenneviraston kanssa on talousarviossa osoitettu 0,8 milj. euroa ja lisäksi toimialalla on käytettävissä vuonna 2018 käyttämättä jäänyttä määrärahaa 0,6 milj. euroa, yhteensä 1,4 milj. euroa. Merkittävimmät kohteet ovat tiesuunnitelman laadinta Länsiväylälle Koivusaaren liittymään ja Lahdenväylälle Malmin eritasoliittymään. Meluntorjunnan osalta määräraha on osoitettu Lahdenväylällä Viikin melusteeseen. Lisäksi määrärahalla varaudutaan osallistumaan kaupungin maksuosuudella muihin yhteishankkeisiin ja selvityksiin.

Määrärahaa ennustetaan käytettävän 0,8 milj. euroa. Yhteishankkeissa on suunnitteluhankkeina käynnissä Länsiväylä/Koivusaaren eritasoliittymän suunnittelu, ja Lahdenväylällä Malmin eritasoliittymän suunnittelun käynnistämistä valmistellaan. Lisäksi Ely-keskus on käynnistänyt Hämeenlinnanväylän tiesuunnitelman laadinnan välillä Kannelmäki-Kehä III, jonka suunnittelukustannuksiin Helsinki osallistuu. Meluntorjunnan osalta Lahdenväylällä Viikin melusteen suunnittelun arvioidaan siirtyvän tältä vuodelta, koska Elyllä ei ole määrärahaa osallistua kohteen suunnittelukustannuksiin. Tuusulanväylä/Yhdyskunnantien vaihtopysäkkiurakan vihertöitä viimeistellään.

Puistot ja liikunta-alueet, TA-kohta 804

Puisto- ja liikunta-aluehankkeisiin on talousarviossa varattu vuodelle 2019 yhteensä 27,1 milj. euroa, lisäksi vuodelta 2018 käyttämättä jäänyttä ylitysoikeutta on 2,0 milj. euroa, yhteensä 29,1 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän yhteensä 25,5 milj. euroa, joka vastaa 86,7 %:n käyttöastetta.

80401 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Puistoihin ja liikunta-alueisiin on talousarviossa osoitettu 19 milj. euroa. Lisäksi toimialalla on käytettävissä ylitysoikeusmäärärahaa 1,9 milj. euroa, yhteensä 20,9 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 17,0 milj. euroa, joka alittaa käytettävissä olevan määrärahan.

8040101 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset

Uusiin puistoihin ja puistojen peruskorjaukseen on talousarviossa osoitettu 12,3 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 9,0 milj. euroa. Osa puistoista on vielä suunnitteluvaiheessa ja niiden toteutus siirtyy vuoden 2020 puolelle. Toiminnallisiin puistoihin osoitettu 2,5 milj. euroa ennustetaan toteutuvan. Merkittävimmät puistojen uudisrakentamiskohteet Maarianmaanpuisto, Pukinmäen rantapuisto, Lokkisaaren puisto ja Vuosaaren liikuntapuisto. Merkittävimmät peruskorjaukset ovat Laivastopuiston kenttä, leikkipuisto Ida, Munkinpuisto, Braahenpuisto, Kellotorninrinne ja Krämerinlehto.

8040102 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet

Liikuntapaikkoihin ja ulkoilualueisiin on osoitettu 6,7 milj. euroa ja lisäksi toimialalla on käytössä ylitysoikeutta 1,9 milj. euroa, yhteensä 8,6 milj. euroa. Liikuntapaikkoihin ja liikunta-alueisiin ennustetaan käytettävän 8,0 milj. euroa.

Liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden osalta määrärahan käyttö kohdistuu pääosin rakennettujen liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden välttämättömiin käyttökelpoisuuden edellyttämiin peruskorjauksiin. Uusia liikuntapaikkoja ja ulkoilualueinvestointeja toteutetaan asuntotuotannon edellytysten mukaisesti, kohteina muun muassa Kivikon liikuntapuiston suunnittelu ja Lauttasaaren tekojäätä. Liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden hankkeet on priorisoitu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa. Koulujen pihoihin osoitettujen liikuntapaikkojen (10 kpl) ennustetaan toteutuvan vähintään 8 koulun osalta ja loput 2 vuoden 2020 aikana. Koulujen pihoihin toteutettavista liikuntapaikoista vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Koulujen pihoille tulevat liikuntapaikat jäävät kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ylläpitoon.

80402 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Projektialueiden puistoihin ja liikunta-alueisiin on talousarviossa osoitettu yhteensä 8,1 milj. euroa. Lisäksi toimialalla on käytettävissä ylitysoikeutta 0,08 milj. euroa, yhteensä 8,2 milj. euroa. Projektialueiden puistoihin ja liikunta-alueisiin osoitettu määräraha ennustetaan käytettävän kokonaan.

Kamppi-Töölönlahden puistoihin on osoitettu 1,4 milj. euroa ja käytön ennustetaan olevan 1,6 milj. euroa. Länsisataman puistoihin ja liikunta-alueisiin on osoitettu 4,0 milj. euroa, joka ennustetaan käytettävän kokonaan. Kalasata-

man puistoihin on osoitettu 1,3 milj. euroa ja käytön ennustetaan olevan 1,2 milj. euroa. Kruunuvuorenrannan puistoihin ja liikunta-alueisiin on osoitettu 0,5 milj. euroa ja se käytetään kokonaan. Pasilan puistoihin on varattu 0,168 milj. euroa ja siitä käytetään 0,02 milj. euroa. Kuninkaankolmion puistoihin on varattu 0,8 milj. euroa, joka käytetään kokonaan.

Irtaimen omaisuuden perushankinta, TA-kohta 805

Irtaimen omaisuuden määrärahaa on talousarviossa osoitettu 6,3 milj. euroa, ja lisäksi on käytettävissä ylitysoikeusmäärärahaa 0,5 milj. euroa, yhteensä 6,8 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 5,9 milj. euroa.

Määrärahaa jää käyttämättä, koska osassa suurempia hankkeita käynnistäminen ja määrittelyvaiheen toteuttaminen on vienyt arvioitua enemmän aikaa ja kustannukset toteutuvat vasta kilpailutuksien jälkeen. Tällaisia hankkeita ovat asuntovuokrauksen järjestelmä uudistus, asuntotuotannon myyntijärjestelmän hankinta ja asuntopalvelujen asukasvalintajärjestelmän uudistaminen. Smart & Clean hanke rahoitetaan toisaalta, ja dokumenttienhallinnan kokonaisuuden uudistaminen sekä karttapalvelun aineistoleikkurin jatkokehitys jäävät toteutumatta resurssien puutteen vuoksi.

Arvopaperit, TA-kohta 806

80601 Hitas-osakkeiden hankkiminen kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Hitas-osakkeiden hankkimiseen on talousarviossa osoitettu kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön 1,0 milj. euroa, joka käytetään kokonaisuudessaan.

Muu pääomatalous, TA-kohta 807

80751 Rakennusten ja osakkeiden myyntitulot

Rakennusten ja osakkeiden myynti (80751) ja väestönsuojakorvaukset (80753)

Talousarviossa arvioidaan myytävän rakennuksia ja osakehuoneistoja noin 8 milj. eurolla. Niistä arvioidaan kirjattavan taseeseen noin 3 milj. euroa. Kesäkuun loppuun mennessä asuntoja, liikehuoneistoja ja valtion perintöasuntoja on myyty yhteensä noin 2 milj. eurolla.

Väestönsuojakorvauksia ennustetaan perittävän 0,1 milj. euroa.

Osallisuusrahasto

Lähiörahasto on lakkautettu ja määrärahat on siirretty Osallisuusrahastoon. Vuodelta 2018 käyttämättä jäänyttä määrärahaa on myönnetty ylitysoikeutena kaupunkiympäristön toimialalle tilinpäätöksen jälkeen 5,7 milj. euroa. Määrärahasta arvioidaan käytettävän 4,6 milj. euroa käynnissä olevien kohteiden jatkamiseen.

Osallisuusrahastosta ennustetaan käytettävän 4,2 milj. euroa.

Investointien yhteenvetotaulukko esitetty liitteessä 4.

LIITTEET

- Liite 2, Sitovien ja muiden tavoitteiden toteutuminen
- Liite 3, Määrällisten tavoitteiden toteutuminen
- Liite 4, Taulukko yhteenveto investoinnit
- Liite 5, Strategian toimenpideohjelman toteutuminen